

Universitätsbibliothek Paderborn

Ioannis S. R. E. Cardinalis Bona Opera Omnia

Tribus Tomis comprehensa

Opuscula Spiritalia - I. Horologium Asceticum. II. Principia Vitae Christianae. III. Manuductio ad Coelum. IV. Via Compendii ad Deum. V. De Sacrificio Missae. VI. De Discretione Spirituum ... Operum Eminentiss. Cardinalis, Tom. I

Bona, Giovanni

Parisiis, 1677

Cap. V. De Luxuria: Quàm turpe sit hoc vitium. Quàm facilis in id lapsus, & quomodo evitandus. Voluptas animi sectanda, quae solida est

urn:nbn:de:hbz:466:1-9969

gnatum convivia contempseris : cum invitus ad mensam accedes , sicque alimenta sumes , quemadmodum pharmacum ægroti : cum voluptatem gustus , quia tolli non potest , compescere & moderari studueris : cum tibi molestum fuerit quidpiam delicatus , valetudine exigente , accipere : & cum vera denique mentis & corporis puritate imbutus fueris. Non enim in corporis attenuatione probatio abstinentiæ sita est , sed in perfectione castitatis.

C A P . V . *De Luxuria. Quām turpe sit hoc vitium. Quām facilis in id lapsus , & quomodo evitandus. Voluptas animi sectanda , quæ solida est.*

1. **N**ullum vitium isto turpius , nullum de quo magis erubescamus. Vel nudum ipsius nomen non carere ignominia edixit Apostolus præcipiens , ut quæ hujusmodi sunt nec nominentur in nobis. Hinc ille pudor , quo solent ingenui ac probi homines affici , si semel admisum aliquod immunditiæ peccatum aliis innotuisse suspicentur. Hinc lubricos adolescentiæ errores quidam in secretissimo pœnitentiæ tribunali ministro Christi abscondunt , æterna potius tormenta cum æterno dedecore subire post mortem eligentes , quām imaginariam hujus vitii infamiam in hac vita. Huic autem limo infixus vix emergit. Conclamata est ejus salus , quem hæc lues infecit. Quid enim possunt ad hoc humanæ vires ? *Nemo potest esse continens nisi Deus det.*

2. Primum itaque hujus morbi remedium fervens ad Deum oratio est , ut ipse te sanet & præserver , qui solus potest. Tum impuris cogitationibus resistere in ipso accessu oportet , eâ celeritate quā ignitum carbonem excutis à vestimento. Væ tibi , si te semel dimiseris ad aliquid quantumvis minimum in hoc genere deliberandum. Proxima ditioni est arx , cuius gubernator incipit cum hoste miscere colloquia. Omnis item præcidenda pravitatis occasio ab otio , à gula , ab omni specie impura , à malorum convictu & societate : nec quidquam in hac lucta negli-

gendum. Sunt etiam in justis quædam hujus vitii reliquiae omnino extirpanda: est latens quidam serpentis fibilis, sunt quædam affectiunculae, quæ tametsi malae non sint, sunt tamen principia peccatis præludentia, quibus sensim sine sensu fascinata mens, nisi statim abrumpas, adhæredit. Numquam magnus eris, si hæc minima spreveris. Magna à parvis initium sumunt.

3. Ante omnia cavendum ne te nimia tui fiducia decipiat. Quisquis non timuit jam lapsus est. Quot & quales viri post confessiones & victorias, post signa & magnalia, incauto fœminæ aspectu corruerunt? Non affero hic Samsonis, Davidis & Salomonis toties decantata exempla. Sunt alia recentiora & quotidiana. Et ut desint aliena: habes tu ipse in te unde erubescas, unde discas non altum sapere, sed timere. Nonne extremæ dementiæ est inter tot omnium ètatum & gestum documenta adhuc aliquid audere & non vitare discriminem? sed hæc est semper humanæ pervicaciæ incredulitas, ut nunquam creditat alios cecidisse, nisi & se viderit interire. Facta est mulier à Deo adjutrix viri, sed dolo serpentis personam sumpsit hostilem. Nihil in illa, nisi quod feriat, quod urat, quod interficiat. Nulla est hyæna, nullus basiliscus, qui cum illius voce & oculis conferri possit. Ah fuge ejus aspeetum, fuge colloquium quicunque tuam optas salutem. Suum morem illa retinet, semper hominem expellit è paradiso.

4. Familiare hic est multas prætexere excusationes necessitatis, consuetudinis, putæ intentionis: Sed latitant sub specie boni ingentia mala. Inde enim prosiliunt nocturnæ libertates, incauta colloquia, gestus leviores, modestiæ neglectus, crebra munuscula & quædam hilaritudines, quibus paulatim deponitur pudor & tota demum exiuit verecundia. Cresciuit hæc per intervalla & qui rubore suffusus ad sola mulierum vestigia horrescebat, jam vultu constanti lascivientes oculos, nudatumque pectus intuetur & blando intus operante veneno prius dam-

na patitur, quām periculum senserit. Sic paulatim rationis oculus caligare incipit, postea obcœcatur. Sic anima cœlo nata affigitur humi, immemor Dei, immemor sui; donec flamma concupiscentiæ semper duraturo incendio absorbeatur. O miseri, quorum fœdæ & momentaneæ voluptates tam luctuoso exitu terminantur! omnes puto Sardonicis herbis saturos esse, moriuntur & rident.

5. Quid quæris stultus homo, inops proprii consilii, alieni desertor? Voluptates? Deus Cœlo æternas reposuit. Vis hujus sæculi fallaces & excludi æternis? Ubi ratio, ubi prudentia? Cœlum intuere & omnes ejus beatissimos cives. Olim panem cum cinere, potum cum fletu miscebant. Vidisses eos in mundo angustiis undique oppresos, sordibus obscuratos, semper lacrymis madidos, semper vigiles in oratione, extra omnem mundi lætitiam positos. Viam sibi ad cœlum equuleis, gladiis & crucibus fecerunt. Respice infernum & desperatam damnatorum turbam ignibus, tenebrisque perpetuis sepultam. Hi falsa mundi gaudia, carnisque delicias & luxum olim amplexi, nunc serò cognoscunt quantum sibi nocuerint voluptates. Hæc sedulò contemplare & si credis, exhorresce. Momentaneum est quod deleat, æternum quod cruciat.

6. Quid si etiam in hac vita placet voluptas, cur non magis solida, vera, impolluta, immutabilis, quæ ex animo benè composito venit, ut de tuo te ipsum oblectes? Carnis voluptas mollis est, caduca, fucata, semper mero & unguento madens & timens publicari. Ejus statio fornices, popinæ & loca censorem metuentia. Si foris niter, introrsus misera est. Cum incipit, tum extinguitur & in ipso sui usu perit. Voluptas verò animi tranquilla, excelsa, invicta, semper secura & stabilis nec satietatem habet, nec pœnitentiam. Nullus eam pudor comitatur, nullus sequitur mœror, nec suum unquam possessorem destituit. Hâc si frui desideras, omnes carnis illecebræ vincendæ sunt. Vera enim voluptas est omnem contemnere voluptatem.